

דף יז.

עין משפט א.

אח"ע סימן סה סעיף א

א. מצוה לשמח חתן וכלה^א ולרקד לפניהם, ולומר שהיא נאה וחסודה ואפי' אינה נאה^ב.

הגה: ב. מבטלין ת"ת להכנסת כלה^ג.

עין משפט ג.

אח"ע סימן סה סעיף ב

ג. אסור להסתכל בכלה, אבל מותר להסתכל בתכשיטיה.

עין משפט ד.

יו"ד סימן שם סעיף א

א. מעבירין המת מלפני הכלה^ד. ומקדימין להכניס כלה לחופה ואח"כ קוברין המת.

א. ב. אם יש לפניו לנחם ולשמח חתן וכלה תנחומי אבל קודם^ה, וכן הבראת אבל קודם למשתה חתן, והוא שיש בידו לעשות שניהם אבל

ג. בטור כתב כל הנהגה מסעודת חתן וכלה ואינו משמחו עובר בה' קולות, וכתב הפרישה דדוקא אם נהנה ואינו משמחו, אבל מי שאינו הולך לשם אינו עובר, וכתב הב"ש דמלשון הפוסקים שכתבו מצוה לשמח משמע דמצוה ללכת לשם וישמח אותם.

ס. לא שאם יש בה מום יאמר שאין בה מום, דזה שקר גמור, רק שיאמר סתם שהיא נאה וחוט של חסד משוך עליה.

ע. אפי' מי שתורתו אומנותו, ואפי' אינו רואה הכלה שנכנסת לחופה, דומיא דמת. והיום שעת הכניסה לחופה היא מה שהולכים לכסות ראש הכלה קודם הכניסה לחופה, זה הוי כניסה לחופה, ב"ש, ועיין בט"ז וב"ש ס"ק ב'.

פ. היינו להכניסה לחופה, דלעולם מצות החיים קודמת למצות המתים, ועיקר מצות הכלה משום "לא תוהו בראה". ש"ך ס"ק א'.

צ. כמו בביקור חולים וניחום אבלים, דניחום קודם כיון שהוא גמילות חסדים עם החיים והמתים. וכמו שכתב הרמ"א בסי' של"ה ע"ש.

את הספרים של הרב מ. אלהרד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477

אם אין בידו משתה חתן קודם ק.

א. ג. מילה קודמת לקבורת המת, אבל אם הוא מת מצוה הוא קודם ר.

אה"ע סימן סה סעיף ד

ד. ה. כלה ומת שפגעו זה בזה מעבירין את המת מלפני הכלה, לתת לה הדרך קודם.

עין משפט ו. יו"ד סימן רמז סעיף יד

יד. טו. ראה הנשיא ש, עומד מלפניו מלא עיניו ואינו יושב עד שישב במקומו או יתכסה מעיניו. וכולם שמחלו על כבודם כבודם מחול ואעפ"כ מצוה לכבדם ולקום מפניהם קצת.

עין משפט ז.ט.י.כ. יו"ד סימן שסא סעיף א

א. מבטלין תלמוד תורה להוצאת המת ת, ולמאן דמתני לאחרים אין לו שיעור אפי' יש עמו כמה אלפים מתבטל בשבילו, אבל למי שלמד אבל עדיין לא שנה לתלמידים אם יש לו ששים רבוא א"צ להתבטל בשבילו. ולמי שלא קרא ושנה אם יש לו עשרה אנשים א אין צריך להתבטל בשבילו.

ק. ממכילתא הביאה בסה"ת והטעם שכבוד החיים קודם. באר הגולה אות ד'.

ר. כ"כהב"י, וגם להכנסת כלה, מת מצוה קודם שהוא קודם לת"ת ולעבודה ולמקרא מגילה, ודוחה טומאה ונזיר ופסח ומילה, ולא מצינו דבר קודם לו בכל התורה כולה. באר הגולה אות ו'.

ש. כתב בסמ"ק דדין נשיא ואב בי"ד אין אנו צריכים עתה דאין בזמנינו נשיא ואב בי"ד וראשי ישיבות ואב בי"ד היום אין להם אלא דין חכם. ש"ך ס"ק י"א.

ת. מברייתא כתובות י"ז ע"א, ומימרא דרב ששת שם בע"ב.

א. דעשרה צריכים בשביל שורה וקדיש וברכת אבלים בעשרה. באר הגולה.

את הספרים של הרב מ. אלהרד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל,
ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477

- א. ב. אשה י"א שדינה כמו מאן דקרי ותני^ג, וי"א שדינה כמאן דלא קרי ותני^ג, וכן נהגו באשה ותינוק לקולא.
- א. ג. אין מבטלין ת"ת למת כשיש לו מי שיתעסק עמו כל צורכו, ותלמוד תורה קודם. ותינוקות של בית רבן אין מתבטלין כלל^ד.

דף יז:

עין משפט א.

ח"מ סימן קמ סעיף א

- א. א. קרקע בחזקת בעליה עומדת וע"כ קרקע הידועה לראובן^ה בעדים שיודעים שהיתה בחזקתו^ו אפי' ידיעה של יום אחד, וקרקע זו היתה בחזקת שמעון שמחזיק בו ואוכל פירותיו וטוען שלקחו, וראובן אומר שהיא גזולה בידו, נאמן ראובן וישבע היסט^ז ונוטל את שלו, אלא א"כ החזיק בה שמעון כראוי ובטענה, שאז אין מוציאין אותה מידו אלא הוא נשבע היסט ועומד בשלו.

- ב. טור בשם הרא"ש בפ"ב דכתובות, כיון שאינה מצווה ועושה מה שמוטל עליה.
- ג. הרמב"ן בסת"ה.
- ד. אפי' להוצאת המת שהרי אין מבטלין אותן אפי' לבנין ביהמ"ק. ש"ך ס"ק ו'.
- ה. ה"ה קול מבורר הרבה שהוא מוחזק ומפורסם שהוא של ראובן הוי כעדים, אבל קול בעלמא לא מהני. סמ"ע ס"ק א'.
- ו. ומה שקרקע בחזקת בעליה עומדת בכמה מקומות בש"ס בפ' חזקת ל' ע"א, וברמב"ם פ"א מטוען הלכה א'. ואפי' יום אחד, מעובדא לקמיה דר' חייא בדף מ"א ע"ב.
- ז. ואפי' אינם יודעים ודאי שהיתה של ראובן אלא שראו אותו או אביו דר בו אפי' יום אחד. סמ"ע ס"ק א'.
- ז. כתב הרשב"א בח"א סי' תתקל"ט ששבועה זו אם מת המחזיק קודם שישבע, אין אומרים בשבועה זו אין אדם מוריש ממון לבניו כשיש עליו שבועה, אלא היורשים נשבעים שבועת היורשים שלא פקדנו אבא והביאו במחודשים סעיף ו'. סמ"ע ס"ק ב'. וגם אם המחזיק ג' שנים טוען נגד היתומים ממושכן הוא בידי שחייב לישבע בנקיטת חפץ, ואח"כ מת המחזיק ולא נשבע, אין אומרים בזה ג"כ דאין אדם מוריש שבועה לבניו, כיון שהוא להחזיק. סמ"ע ס"ק ב'.

את הספרים של הרב מ. אלתר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477

א. ב. אם אין עדים^ח לראובן שהיתה שלו, אין צריך לשמעון חזקה אלא נשבע היסת ועומד בשלו אע"פ שלא החזיק בו.

הגה: ועיין בסי' צ"ה דאין נשבעין על הקרקעות רק היסת^ט דרבנן.

עין משפט ב. חו"מ סימן קמד סעיף ד

ד. אכלה המחזיק בחיי אבי המערער שנה, ובפני בנו שנה, ובפני הלוקח מהבן שנה, הרי זו חזקה^י, והוא שמכר הבן שדה זו בכלל שדותיו שאז לא הכיר המחזיק שנמכרה שיזהר בשטרו, אבל מכרה הבן בשטר^כ לשדה זו בפני עצמה אין לך מחאה גדולה מזו^ל במחזיק, ועל המחזיק להביא ראיה את שטרו גם אחרי ג' שנים. וי"א^מ דאפי' מכרה הבן ללוקח בלי שטר ג"כ הוי מחאה במחזיק.

ח. כ"כ הרי"ף והרא"ש והכריחו מכתובות י"ז ע"ב שכל היכא דליכא סהדי שהיה הקרקע של התובע, נאמן לומר הנתבע שלך היתה ולקחתיה ממך במיגו דאי בעי אמר לא היתה שלך מעולם. וכ"כ הרמב"ן.

ט. וה"ה שבועת המשנה. ש"ך ס"ק ג'.

י. רמב"ם שם הלכה ח' והוא שהבן גדול, דאם הוא קטן אין מחזיקין בנכסיו אע"פ שהתחיל המחזיק להחזיק בחיי אביו.

כ. כפירוש רשב"ם שם. וכ"כ התוס' בשם ר"י ד"ה ואי ע"ש. ולא דמי למחאה דסגי בעדים דשאני התם שמזכיר שם פלוני במחאה. נתיבות.

ל. ואין צריך שוב למחות לעולם כמבואר בסי' קמ"ו סעיף ה'. ואם החזיק בפני הלוקח ג' שנים שלמות וידע שללוקח יש שטר נאמן לומר שקניתי מהמוכר במיגו דקניתי מינך. סמ"ע ס"ק ד'. ונתיבות בחידושים.

מ. ה"ה בשם הרשב"א, ושכן נראה מדברי הרמב"ם שלא הזכיר שטר שדין מכירה היא מחאה בכל המחזיקים, דהמחזיק יש לו לחקור תמיד. נתיבות ס"ק ח'.

ואם הקדישה המערער לאחר שאכל המחזיק שנה נתבטלה החזקה שנגמרו לו שני חזקה בפני מי שאינו יודע למחות שהוא ההקדש, והוא משו"ת הרשב"א סי' תרמ"ב. ועיין בסוף סי' קמ"ט. סמ"ע ס"ק ה'.

את הספרים של הרב מ. אלהרד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477

עין משפט ג.

חור"מ סימן קמט סעיף יט

יח. אין מחזיקין בנכסי קטן אפי' הגדיל^ג, כיצד אכלה בפניו כשהוא הגדיל שנה או שנתיים, וטען למערער אתה נתת לי או מכרת לי אינו כלום עד שיאכל שלוש שנים רצופות אחר שהגדיל הקטן.

הגה: וי"א דאינה חזקה כלל^ס, הואיל וירד לשדה כשהיה קטן לא ידע שהיתה שלו כדי שימחה וכן נראה עיקר.

עין משפט ד.

חור"מ סימן קמג סעיף ג

ג. ד. ברח המערער מהעיר מחמת סכנת נפשות אין מחזיקים בנכסיו^ע, שירא למחות פן יודע היכן מקומו וירדפו אחריו. אבל ברח מחמת ממון מחזיקין בנכסיו שאינו ירא כל כך.

עין משפט ה.

חור"מ סימן קמו סעיף א

א. א. מחאה מבטלת החזקה^פ ואפי' מיחה שלא בפני המחזיק, ואפי' הוא במדינה אחרת אם שיירות מצויות, ובלבד שהמחאה תהיה בפני

ג. רמב"ם פי"ד הלכה ז'. והוא ממציא ל"ט ע"א וע"ב אמר רבא שמע מיניה מדרב הונא וכו'. ועד שיאכל ג' שנים בגדלותו, כך פירש הר"י מיגש. ה"ה שם.

ס. טור בשם הרא"ש בפ"ג דסנהדרין סי' ל"ז, והראב"ד שם בהשגות על הרמב"ם והרמב"ן והרשב"א בכתובות י"ז ע"ב.

ואפי' אכלה ג' שנים אחר שהגדיל וטען קניתי ממך אחר שהגדלת ואבדתי השטר אינו נאמן דאמרינן שלא קנהו והקטן אף אחר שהגדיל לא ידע שהיתה של אביו שימחה בו. סמ"ע ס"ק כ"ט. והב"ח חולק.

ועיין בביאורים ס"ק ח' שאם מת הקטן וירשו גדול והחזיק גם בפני הגדול שלוש שנים דהוי חזקה, דהגדול ידע ג"כ בנכסי מוריש מורישו. נתיבות ס"ק כ"ז.

ע. ממימרא דרבא שם ל"ח ע"ב, אבל מחמת ממון הוי חזקה שם כאוקימתא דגמ'. ואם ברח בגלל שהיה חייב ממון למלכות, אפשר דהוי כבורח מחמת נפשות. כ"כ במשפט צדק ח"א סי' ס"ט. וכנה"ג על הטור אות ג'.

פ. מסקנת הגמ' ב"ב ל"ח ע"א ושטר שכירות מהני כמחאה כנה"ג על הטור אות א-ב.

את הספרים של הרב מ. אלהרד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477

עדים, ודי בשנים ז' אפי' זקנים או חולים אע"פ שאינם יכולים לילך ולהודיעו למחזיק, שהם אומרים לאחרים ואחרים לאחרים עד שישמע למחזיק.

ז. כדאמר רב נחמן שם בסוף ל"ט דהלכתא כוותיה בדיני ודלא כרבי אבהו אמר ר"י.

את הספרים של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל,
ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477